

Wprowadzenie

Bieżący, monotematyczny numer „Studiów Politologicznych” proponuje Czytelnikom pisma analizę cech sytuacji kryzysowej czasu pandemii COVID-19 oraz obszary jej najbardziej dotkliwych skutków dla społeczeństwa z perspektywy teorii i praktyki polityki społecznej. Pandemia przyniosła bowiem przede wszystkim zagrożenie dla życia i zdrowia, środków utrzymania, opieki i edukacji, relacji międzyludzkich, a więc wszystkich wymiarów określających pole semantyczne rozumienia bezpieczeństwa społecznego grup i jednostek na gruncie polityki społecznej.

Podjęta przez autorów prezentowanych tekstów refleksja badawcza podejmuje próbę opisu kluczowych kontekstów życia społecznego i politycznego w okresie pandemii, strategii indywidualnych i zbiorowych radzenia sobie z nieznaną wcześniej sytuacją kryzysową i jej skutkami przez rodziny i inne wspólnoty a także ocenę sprawstwa państwa i jego instytucji w sytuacji kryzysowej. Kryzys pandemiczny uruchomił bowiem potencjał zaradczy społeczeństwa i jego podstawowych wspólnot w obliczu nowych zagrożeń oraz ujawnił liczne deficyty organizacyjne, kadrowe i materialne organów administracji publicznej w podjęciu działań pomocowych adekwatnych do charakteru i skali skutków pandemii.

Opisane obszary zaradności, ale i bezradności społeczeństwa i instytucji publicznych w czasie pandemii COVID-19 umożliwiły autorom sformułowanie rekomendacji modernizujących myślenie o polu semantycznym „ryzyka społecznego”, o publicznych i niepublicznych filarach systemu pomocy i wsparcia w sytuacji kryzysowej, o potrzebie weryfikacji metod, środków i instrumentów polityki społecznej państwa i władz samorządowych, ich ponownej konceptualizacji z myślą o strategiach działania nie tylko w czasie względnego ładu ekonomicznego i społecznego ale także w kryzysie.

Prezentowane teksty dotyczą takich zagadnień jak: geograficzny obraz pandemii COVID-19 w Polsce, wpływ pandemii na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia, stan gospodarki i rynku pracy, rola rodziny i społeczeństwa obywatelskiego w sytuacji kryzysowej, problem bezdomności i funkcjonowanie domów pomocy społecznej w czasie pandemii,

wpływ pandemii na procesy migracyjne i ich społeczne postrzeganie, a także dyskurs polityczny toczący się w tym czasie. Wszystkie podjęte tematy stanowią w naszym przekonaniu dogodny punkt wyjścia do szerszej refleksji nad kondycją polskiego społeczeństwa i państwa polskiego, poziomu ich zdolności do sprostania nadzwyczajnym sytuacjom kryzysowym. Liczymy także na zainteresowanie *policy makers*, w tym zainspirowanie ich do działań przygotowujących organizację i zasobność sfery publicznej na potrzeby i wyzwania zarówno czasu prosperity jak też czasu kryzysu, którego kolejna odsłona pojawiła się po agresji Rosji na Ukrainę w lutym 2022 roku.

Grażyna Firlit-Fesnak, Łukasz Łotocki, Justyna Łukaszevska-Bezulska